

UDRUGA GRADOVA

U Zagrebu, 21. studenoga 2016.

Poštovani gospodin

dr. sc. Slaven Dobrović
ministar zaštite okoliša i energetike

10000 Zagreb
Radnička cesta 80

Predmet: Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2016. – 2022.

- primjedbe, dostavljaju se

Udruga gradova u Republici Hrvatskoj, nacionalna i nestranačka organizacija koja okuplja 121 grad iz cijele zemlje, očituje se na Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2016. – 2022., kako slijedi:

Opće primjedbe na PGO 2016. – 2022.:

Manje lokalne jedinice i njihova komunalna društva nisu kapacitirani za direktnu izradu i aplikaciju projekata za EU natječaje. Smatramo da bi zadržavanje Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (dalje u tekstu: FZOEU) na statusu posrednika i tijela koje će alocirati sredstva značajno pomoglo i ubrzalo put prema zacrtanim rezultatima.

Pozdravljamo ambicioznost novog PGO-a no skrećemo pozornost da bi operativno neke ciljeve za 2017. godinu trebalo prolongirati na 2018. Godinu. Naime, gradska vijeća se raspuštaju zbog redovnih lokalnih izbora, a nova vijeća moći će donositi odluke tek u drugoj polovici 2017. To je iznimno važna okolnost o kojoj se jednostavno mora voditi računa pri definiranju rokova i terminskog plana.

Iz prvog dijela plana (statistika HAOP-a) koji analizira sadašnje stanje prilično je očita manjkavost statističkog obuhvata odnosno kvaliteta ulaznih podataka analize. Primjerice, procjena količina: očito je vrlo veliki broj deponija koji ne raspolaže vagom, a postavlja se i pitanje strukture otpada, odnosno metodologije procjene. Potrebno je dati jednoznačnu metodologiju izračuna kako bi lokalne jedinice znale izračunati svoje stope reciklaže vezano za potencijalne penale i njihov prijenos na lokalne jedinice, tj. korisnike usluge.

Na 8. stranici, u komentaru slike 6 navodi se: „Iako se broj reciklažnih dvorišta povećao sa 17 u 2010. godini na 84 u 2016. godini, ukupne količine sakupljene putem reciklažnih dvorišta se znatnije ne povećavaju, te u 2015. godine iznose 15.901 tona.“ Smatramo da ovaj primjer jasno ukazuje na neophodnost kontinuiranog praćenja i izvještavanja o efikasnosti primjene pojedinih mjera u praksi, kako bi se pojačale aktivnosti na njihovoj implementaciji, ali i modificiralo mjere sukladno njihovoj primjenjivosti na terenu. Konkretno: vrlo je korisno kroz edukacije utjecati na svijest stanovništva da se odrekne dijela komocije i vlastiti otpad odnese u reciklažno dvorište gdje će ga pod nadzorom sami kvalitetno razvrstati i naučiti što sve i kako treba odvajati. Odvoz „od vrata do vrata“ također će riješiti dio problema, mada u tome dijelu ima problema s nekvalitetnim odvajanjem. Što s onima koji svoj otpad i dalje odlažu na nepropisan način? Komunalna redarstva gradova nemaju ni kapacitet ni ovlasti koje bi im omogućile pronalazak prekršitelja, policija nema dovoljno resursa da bi asistirala, grad (kao ni komunalna društva) nema dovoljno sredstava da plati odvoz i zbrinjavanje veće količine takvog otpada što može dostići i milijunske iznose.

7. MJERE ZA PROVEDBU PLANA:

1.1.1. Kao izvor financiranja dodati i FZOEU.

1.2.3. Kao izvor financiranja dodati i FZOEU.

Za navedenu mjeru su ključne informativne i edukativne aktivnosti u smjeru povećanja svijesti građanstva jer će inače biti potpuno neprimjenjiva u praksi.

Smatramo da uz izgradnju reciklažnih dvorišta treba dodati i nabavku mobilnih reciklažnih dvorišta (u općem dijelu PGO spominju se uz reciklažna dvorišta, a ovdje ne). Mada mobilna reciklažna dvorišta, po svemu sudeći, u praksi imaju više edukativnu funkciju od funkcije prikupljanja neke značajnije količine otpada, smatramo da ih ne treba izostaviti ukoliko nekoj lokalnoj jedinici mogu koristiti u provedbi zacrtanih ciljeva.

1.2.4. Rok je preambiciozan s obzirom na datum lokalnih izbora u svibnju 2017. godine pa bi ga trebalo prolongirati u 2018. godinu. Ovu mjeru treba doraditi na način da se jasnije odredi metodologija obračunavanja i naplate. Također, nije definirano što je s odvojeno prikupljenim otpadom (pokriće stvarnih troškova papira, plastike, metala itd. do nivoa razlike troškova koju prodajna cijena ne uspije pokriti). Hoće li komunalcima ukupnu razliku plaćati FZOEU?

1.2.5. Smatramo da je uz postojeće nosioce potrebno uključiti i FZOEU

1.3 Potrebno je jednoznačno definirati pojmove: komunalni otpad, mješoviti komunalni otpad i biorazgradivi komunalni otpad. Da li cilj odvojenog skupljanja 40% biootpada iz komunalnog otpada ustvari znači 40% od osnovice koju čini onih 35-37% biootpada u „prosječnoj kanti“? Kako JLS može ustanoviti kolika joj je količinska obveza?

1.3.2. U izvore financiranja predlažemo dodati FZOEU.

1.3.3. U izvore financiranja predlažemo dodati FZOEU. U nosioce aktivnosti i izvore financiranja smatramo da bi bilo dobro dodati i PU.

1.4.2. Treba definirati učestalost, subjekte i način uzorkovanja, subjekte koji će to raditi, metodologiju analize. Taj će trošak neminovno biti ugrađen u cijenu za krajnjeg korisnika, pa predlažemo analizu najčešće jednom godišnje

1.4.5. Među nositelje bi bilo poželjno dodati i lokalnu jedinice, jer bi i lokalne sortirnice mogle obavljati navedene djelatnosti.

4.1 U što kraćem roku treba definirati kriterije za utvrđivanje da li je odlagalište usklađeno ili neusklađeno. Do otvaranja CGO treba pažljivo rasporediti trošenje preostalih kapaciteta odlagališta na nivou RH kako građani ne bi bili dodatno opterećeni eventualnim špekulativnim građenjem cijena odlaganja (cijena je u funkciji ponude i potražnje).

9.4 MJERE SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA

Mjera 2: Organizacija informativno-edukativnih kampanja na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane

U praksi edukacije obično organiziraju komunalna društva, pa bi ih trebalo uključiti u nosioce. Također i lokalne organizacije Crvenoga križa i slične humanitarne organizacije, odnosno treba omogućiti jednostavnu izradu i provedbu konkretnih lokalnih projekata podjele hrane prije nego što je postala otpad.

11.4 NAKNADA ZA JAVNU USLUGU PRIKUPLJANJA KOMUNALNOG OTPADA

U drugom odjeljku, u posljednjoj rečenici, potrebno je izbaciti riječ „vjerojatno“ i tekst „(korisnici koji žive u višestambenim zgradama)“.

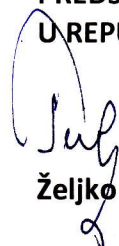
Javna usluga odvoza i zbrinjavanja komunalnog otpada po svojoj naravi nije odvoz po narudžbi. Ona sadrži i komponentu spremnosti sustava za preuzimanje otpada od korisnika, bez obzira da li je točno određeni korisnik određenog dana svoju kantu za otpad iznio na pražnjenje. Solidarnost se očituje i u tome što komunalna društva svim svojim korisnicima kroz cijenu odvoza naplaćuju jednaku jediničnu cijenu prijevoza, bez obzira što su neki korisnici na 1km od deponije, a neki možda i na 50 km. Solidarnost je potrebna i u sredinama s velikom oscilacijom broja korisnika komunalne usluge tijekom godine, jer bi inače domicilno stanovništvo plaćalo troškove sustava koji je za njihove potrebe preskup zbog predimenzioniranosti. Dakle, ne radi se samo o korisnicima u višestambenim zgradama, nego pitanje načina obračuna cijene treba gledati daleko šire da bi se udovoljilo kriterijima propisanim u ZOGO-u („onečišćivač plaća“ i „postizanje ekonomske održivosti isporučitelja usluge“).

12.2 TERMINSKI PLAN PROVEDBE PLANA GOSPODARENJA OTPADOM RH

M 2.1.4 Uvođenje naplate prikupljanja i obrade miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada po količini predviđeno je za 2017. godinu. Smatramo da bi to trebalo proširiti i na 2018. godinu, jer će – nakon donošenja Uredbe – nova gradska vijeća trebati donijeti Odluke koje će lokalno regulirati tu problematiku.

Uz poštovanje,

**PREDSJEDNIK UDRUGE GRADOVA
U REPUBLICI HRVATSKOJ**

Željko Turk, dipl. oec.